

Dodatek mieszkaniowy oraz dodatek wiejski pomimo, że są przychodami ze stosunku pracy, nie stanowią składników wynagrodzenia nauczycieli zgodnie z art. 30 pkt 4). Znajduje to potwierdzenie w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 stycznia 1998 (U 15/97) LexPolonica nr 348682.

Dodatek mieszkaniowy

Nauczyciel zatrudniony na terenie wiejskim oraz w mieście liczącym do 5000 mieszkańców ma prawo do lokalu mieszkalnego na terenie gminy, w której położona jest szkoła. Obowiązek realizacji uprawnień nauczyciela, należy do dyrektora szkoły i organu prowadzącego szkołę. Nauczycielowi takiemu, jeżeli posiada kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela, przysługuje nauczycielski dodatek mieszkaniowy, którego wysokość uzależniona jest od stanu rodzinnego nauczyciela. Oceniając stan rodzinny nauczyciela; jak wskazał TK w powołanym powyżej wyroku, należy wziąć pod uwagę tylko członków rodziny zamieszkujących wspólnie z nauczycielem w mieszkaniu, na które przysługuje dodatek (współmałżonka, dzieci, a także rodziców pozostających na jego wyłącznym utrzymaniu). Wysokość dodatku może być także zróżnicowana w zależności od miejscowości, w której nauczyciel jest zatrudniony. Nauczyciel po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne zachowuje prawo do zajmowania mieszkania. Prawo to służy także małżonkowi nauczyciela emeryta (rencisty, pobierającego nauczycielskie świadczenie kompensacyjne) oraz dzieciom pozostającym na jego utrzymaniu i prowadzącym z nim wspólne gospodarstwo domowe. Organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego określa wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania.

W związku z licznymi rozbieżnościami orzecznictwa Sąd Najwyższy w Uchwale Składu Siedmiu Sędziów z 26 kwietnia 2006 (III UZP 1/06) wskazał, że dodatek mieszkaniowy wypłacany nauczycielowi na podstawie art. 54 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela jest wliczany do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Dodatek wiejski

Nauczycielowi posiadającemu kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela, zatrudnionemu na terenie wsi lub w mieście liczącym do 5000 mieszkańców, przysługuje odrębny dodatek w wysokości 10 % wynagrodzenia zasadniczego. Organ prowadzący szkołę może podwyższyć dodatek nauczycielowi zatrudnionemu na terenie wiejskim, na którym występuje deficyt kadr. W razie zbiegu prawa do dodatku, wiejskiego z prawem do dodatku przysługującym na podstawie przepisów o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych, nauczycielowi spełniającemu wymagane warunki przysługują obydwa dodatki.

Dodatki: mieszkaniowy i wiejski są obligatoryjnymi składnikami wynagrodzenia za pracę nauczyciela. Organ prowadzący szkołę nie może więc (w drodze regulaminu) uzależnić ich przyznania od posiadania odpowiednich środków pieniężnych

(Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego - Ośrodek Zamiejscowy w Lublinie z dnia 11 grudnia 2002 r. II SA/Lu 923/2001)